

# TARSOLY



A **Háló** lapja

2021. július

„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.” (Margaret Mead)



*(Szeibert András felvétele)*

## Tartalomjegyzék

Egy aktuális üzenet korunk számára: az Isteni Irgalmasság.....	3
Érted haragszom, nem ellened.....	7
Újragondolva – Pál Feri előadása alapján az evangelizációról .....	8
Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek .....	13
Az Aracsi Pusztatemplom.....	15
Búcsú Nagytatától, dédunokára várva.....	18
Csúcs Eszter, a Háló új munkatársa .....	21
Találkozó Karácsfalván.....	22
A Tisza nevében .....	24
Hunyadi Jánosról.....	27
Kapcsolatban.....	29
A szeretet kötelékét senki szét nem szakíthatja .....	31
Egy esküvő alkalmára .....	32
Nagyszülőség később .....	35

### ***Az első és hátsó borítóképünkön: Árpád fejedelem emlékműve***

Dunakeszi legmagasabb pontján, a Szent Imre téren áll , amelyet a Dunakeszi Civilek Baráti Körének szervezésében közadakozásból készítettek el. A természékből emelt emlékművet Skrpieczky Ákos, helyi ötvösművész tervezte, és Demeter István, valamint Koltai Lajos faragta meg. A tervező a „Vérszerződés a pajzson” nevet adta művének, amely a vérszerződés történelmi pillanatát dolgozza fel. Az emlékművet 2010. novemberében avatták fel.

Középen áll Árpád alakja, akit körülvesz hat vezére, mintegy pajzsra emelve őt. Árpád megjelenítése egyszerre figurális és nonfigurális. Egy keresztet formáz, amely utal a nép jövőre hitére, de alakja kardmarkolatnak is felfogható, amely a honfoglalás harcait jelképezi. Testét a vérszerződésre utalva kard díszíti, amelyről egy vércsepp egy edénybe hull. Napforgó motívumot is találunk rajta, amely a honfoglaló magyarok ősi hitére utal. Fejrészen a korabeli ruházatra utaló, egyszerűsített süveg motívum, amely jól rímeli a téren álló Szent Imre templom toronyformájával. Vezérei szorosán körülötte állnak, alakjuk teljes egészében nonfigurális. Ívelt alakjuk egyrészt utal a pajzsra emelés fizikai mozdulataira, másrészt pedig már a jövőt, a majdani Szent Korona ívét idézi. Alakjukon ugyancsak napforgók, és a korabeli magyar harci taktika elemei, a lovas íjászat jelenetei láthatók. Az alakok egy pajzson foglalnak helyet, a vérszerződés pajzsán. A kompozíció az egységet, az összefogást jelképezi, amely a honfoglalás záloga volt.

## Kitekintő

# Egy aktuális üzenet korunk számára: az Isteni Irgalmasság

Szent Fausztina (Faustyna Kowalska) lengyel szerzetes nővér Jézushoz hasonlóan mindössze 33 évet élt (1905–1938), de rövid élete alatt a keresztény tökéletesség magas fokára emelkedett, és az Isteni Irgalmasság üzenetével egy nagyon időszerű örökséget hagyott ránk.

Az Isteni Irgalmasság ünnepét Fausztina honfitársa, (szent) II. János Pál pápa vezette be, aki (még Lengyelországban) a nővér boldoggá avatását is kezdeményezte, majd már pápaként, 1993. április 18-án boldoggá, 2000. április 30-án pedig szentté avatta. Ugyanezen a napon kihirdette az Isteni Irgalmasság ünnepét, amelyet – ahogyan ezt Jézus Fausztinától kérte – a húsvét utáni első vasárnapra helyezett. Kezdeményezte az Isteni Irgalmasság bazilikájának felépítését is Krakkó Łagiewniki városrészében, Fausztina kolostora mellett, amelynek kápolnájába fiatalkorában, a német megszállás alatt gyakran betért imádkozni, amikor egy közeli kőfejtőben kétkezi munkát végzett.

Fausztina egy tízgyermekes, szegény parasztcsalád harmadik gyermekeként született. Kicsi korától szerette a templomot, az imát, szorgalmas és engedelmes leányka volt. Iskolába csak két és fél évet járt, mert hamar elszegődött szolgálni, hogy szüleinek segítsen. Szerzetesi hivatása korán jelentkezett, de meg kellett küzdenie érte, mert szülei elleneztek, később pedig több zárdában is elutasították, míg végül 1925-ben felvették az Irgalmasság Anyja kongregációba. Noviciátusát Krakkóban töltötte, ott tette le örökfogadalmát is. A rend több házában, Krakkóban, Płockban és Wilnóban (a mai Vilniusban) dolgozott, szakács, kertész és kapus volt. Kívülről semmi sem árulta el rendkívüli misztikus életét. Megkapta a rejtett stigmákat, a prófétálás adományát, látomásokat, kinyilatkoztatásokat és a ritkán előforduló „misztikus eljegyzés” kegyelmét. Sok szenvedésben, megaláztatásban, lelki

gyötrelemben volt része. Életét a bűnösökért, a lelkek megmentéséért ajánlotta fel.

Naplójában, melyet Jézus kifejezett kérésére vezetett, feljegyezte azokat az üzeneteket, melyeket Tőle kapott, és mellette saját gondolatait, elmélkedéseit. Sokat böjtölt, vezekelt, ami nagyon legyengítette, orvosi kezelésre is szorult. A szentség hírében halt meg 1938. október 5-én, tüdőbajban.



„A világban nem lesz béke mindaddig, amíg nem fordulunk az Isteni Irgalmassághoz” – írta naplójában. Az irgalom elválaszthatatlan az igazságosságtól, de felülmúlja azt. „Egyetlen lélek sem nyerhet megigazolást, amíg nem fordul bizalommal irgalmasságomhoz” – mondta neki Jézus. Máskor pedig: „Mielőtt eljövök, mint igazságos bíró, előbb szélesre kitérom irgalmasságom kapuját. Aki nem akar átmenni rajta, annak az igazságosságom kapuján kell áthaladnia.”

Az Isteni Irgalmasság tiszteletének két fundamentuma a *bizalom Isten iránt* és az *irgalmasság a felebarát iránt*. Ennek szóban, imában és cselekedetekben kell megnyilvánulnia. Jézus azt kívánta, hogy naponta legalább egyszer végezzünk egy irgalmassági cselekedetet.

Fausztinának 1931. február 22-én a plocki zárdában rendkívüli látomása volt: megjelent előtte a feltámadt Krisztus fehér ruhában, jobb kezét áldásra emelve, ballal szívére mutatva, melyből két fénysugár tört elő: egy piros és egy fehér, arra emlékeztetve, amikor a Golgotán a római katona lándzsáját a szívébe döfte, melyből vér és víz folyt ki. Jézus arra utasította Fausztinát, hogy fesse meg, ahogyan látja Őt. Azt mondta neki, hogy aki tiszteli a képet, előrehalad a tökéletesség útján, megkapja a jó halál kegyelmét és minden más kegyelmet és áldást.

A képet Fausztina útmutatása alapján Eugeniusz Kazimirowski festette meg 1934-ben, és először 1935-ben, a húsvét utáni első vasárnapon állították ki a wilnoi Ostra Brama-templomban. Alatta a *Jezu ufam Tobie* (Jézusom, bízom Benned) lengyel felirat látható. Ma is Vilniusban őrzik. Ismertebb formájában Adolf Hyła festette meg, már Fausztina halála után, 1944-ben. Ez látható a łagiewniki bazilikában, és a róla készült másolatokat állították ki világszerte, így Magyarországon is sok templomban.

A monumentális Isteni Irgalmasság-bazilikát II. János Pál pápa 2002. augusztus 17-én szentelte fel. Az altemplomban kialakított kápolnák közül egyet Magyarországnak ajánlottak fel, ez készült el legelőször. A Szentek Közössége (Communio Sanctorum) kápolna színpompás mozaikképét Puskás László kárpátaljai görögkatolikus lelkész, főiskolai tanár készítette feleségével együtt. A magyar vagy magyar származású szentek, boldogok és vértanúk mellett helyet kaptak a régió más szentjei is (köztük Szent Adalbert, Szent Szaniszló), illetve olyan 19–20. századi személyiségek (Kaszap István, Márton Áron, Mindszenty József és mások), akiknek boldoggá avatása folyamatban van, vagy várakozás van iránta. Az oltár alatt díszes ereklyetartóban (kar esküre emelt ujjakkal) elhelyezték Szent István király karereklyéjét, melyet Franciszek Macharski akkori krakkói érsek adományozott a kápolnának. Az ereklyét még Nagy Lajos magyar és lengyel király vitte Lengyelországba 1370-ben a két ország egységének jeléül, de létezése Magyarországon később feledésbe merült.

A kápolnát Erdő Péter szentelte fel 2004. október 9-én a csaknem teljes magyar püspöki kar jelenlétében. A koncelebrációs szentmise után a bíboros, prímás reményét fejezte ki, hogy a krakkói magyar kápolna olyan hely lesz, amely a közép-európai népek hitét, szeretetét fogja erősíteni.



Az Isteni Irgalmasság tiszteletének fontos része az irgalmasság szentolvasója, melyet naponta délután 3–4 óra között szoktak elimádkozni. Jézus ugyanis azt üzenne Fausztinán keresztül, hogy halálának órájában mindennap kérjük irgalmát, főleg a bűnösök számára, és legalább rövid pillanatokra „mélyüljünk el kínszenvedésében”, mert ez az irgalmasság órája az egész világ számára.

*T. Kovács Péter*

## Hálónk tája

# Érted haragszom, nem ellened...

***Molnár Melinda\* gondolatai Uzsalyné Pécsi Rita előadásáról, amely a Háló május 8-i lelkinapján hangzott el.***

Elgondolkodtatott: hogyan is értsem ezt? Érted? Nem rád, nem ellened?? Mindannyian haragudtunk már életünkben. Harag, düh, neheztelés – bárhogy is hívom – nyomot hagy bennem. Cipelem egy hétig, egy hónapig, de talán évekig.

Ezen a lelkinapon elgondolkodtam, hogy kire is vagyok mérges, kire haragszom, neheztelek?... Gondolkodva és hallgatva az előadókat, arra jutottam, hogy igazából – ha magammal van bajom –, akkor keresek valakit, akin le tudom vezetni a dühömet. Aztán az úgynevezett harag átmegy fájdalomba. Fáj, hiszen megsértek valakit, aki lehet, nem is akart rosszat nekem, de én éppen akkor, abban a pillanatban másképp értelmeztem szavait, tetteit.

Tanulságos volt a mai lelkinap számomra, mivel megértettem, hogy soha nincs olyan mélyen az ember, hogy Isten ne legyen vele. Nem a haragot, az indulatot, hanem az Istenhez való odafordulást kell előtérbe helyezni, hiszen a harag kezelhető, tanulható viselkedés, a haragot ki kell engedni, ki kell mondani és máris könnyebb lesz.

Az elfojtott harag nem múlik, nem párolog el. Ezért nagyon fontos, hogy megálljak, és ha találok még dühöt, haragot vagy neheztelést, akkor

---

*\*Molnár Melinda 2021 elején – Kovalszkij Olgicát váltva – kezdett dolgozni a Háló kárpátaljai irodájában. A 2021. május 8-i Háló online nap kapcsán őt kértük meg, hogy pár szóban meséljen magáról és az online napon szerzett tapasztalatairól.*

Íme Melinda bemutatkozása:

„15 éve dolgozom a tiszaujhelyi községi könyvtár vezetőjeként. Emellett a »Szeress és tedd a jót« jótékonyági szervezet elnöke is vagyok. Hobbim a kreatívkodás. Gyerekkorom óta szeretem a kreatív tevékenységeket, több területet is kipróbáltam, melyeket most már kézműves csapatommal másoknak is tanítunk. Ez a tevékenység teljesen megnyugtat, feltölt és elvarázsol. Munkámból és hobbimból kifolyólag is nyugodt, türelmes embernek érzem, tartom magam.”

a szívemből indulva engedjem ki ezeket. Mert hát hova is vinném még? Megváltoztatni a múltat nem tudom. Megérteni viszont igen. A megértés vezet a megbocsátáshoz.

Amikor haragelengedés van, felszabadul a szív és a lélek, megnyílik olyan dolgokra, amelyek építenek és visznek téged a céljaid és álmaid felé.

Azt hiszem ez a cél, ez a feladat!

Molnár Melinda

## Barangoló

# Újragondolva – Pál Feri előadása alapján az evangelizációról

***Elgondolkodtatott Pál Feri előadása az evangelizációról a Háló legutóbbi online találkozásán. Mert az evangelizáció nem független a megszólítástól, a szolgálattól, összességében a hitelességtől. Egy kicsit ezt fűzöm tovább, a programok fontosságával és az egymásért megélt mindennapokkal.***

Az egyik legutóbbi kisközösségi összejeövetelünkön visszatekintettünk immár személyesen az elmúlt másfél évre, talán kicsit távolabbra is. Az egyik megállapításunk az volt, hogy a közösség korábbi természetessége és életereje talán azért is csökkent, mert sokkal kevesebb lett az évek alatt a rendszeres összejevetelek közötti személyes, keresetlen találkozás, egymás meglátogatásainak a száma. Mert, ha ünnepnek tekintjük a rendszeres összejeveteleket, akkor az ünnepek közötti részt is ki kell tölteni étellel. Avagy egy másik példahasonlattal: a csontvázat ki kell tölteni hússal.

Látható, hogy az egyház jelentősége és befolyása mai társadalmunkban csökken. Ez a fejlettnak nevezett nyugati civilizációban szinte teljesen általános, szemben a fejlődő vagy elmaradott világban tapasztaltakkal. Mi pedig a világnak annak a kisebbik részéhez tartozunk, amelyik anyagiakban inkább bővelkedik, és itt most nem szeretnék belemenni



abba, hogy azért a mi országainkban is mekkora szakadékok vannak anyagi szempontból a különböző rétegek között.

Tapasztalható – és ezért volt égetően fontos Pál Feri előadása –, hogy az örömhírünk kevésbé jut el az emberekhez. Miért nem tudjuk a velünk megtörtént jó dolgokat, érzéseket, élményeket átadni? És amikor néha megpróbáljuk, gyakran süket fülekre találunk, valami miatt sikertelenek vagyunk. Válaszok lehetnek: vagy mi nem égünk eléggé, hogy gyűjthassunk, vagy nem jó eszközöket használunk, nem a jó oldalra tesszük a hangsúlyokat. Esetleg nem vagyunk eléggé hitelesek, nem vagyunk természetesek?

Előre is elnézést kérek, ha lesznek ismételt gondolatok az előadásból, de hát nem mindenki hallotta azt, másrészt a mondanivalóm megalapozását, megértését segíti.

Egy kutatás alapján a megtérteket vizsgálták, hogy miért, hogyan tértek meg: 1) fokozatos megtérés; 2) vallásos élményen alapuló megtérés – szép liturgia, istenélmény stb.; 3) egzisztenciális élményen alapuló megtérés – pl. gyógyulás; 4) szükséglet vagy hiányérzeten alapuló megtérés; 5) morális megtérés – pl. bűnös vagyok, és valaki megbocsát. A megtérések 60%-a a hiányérzeten alapul. A morális például nincs 10%, pedig mi ezt hirdetjük leginkább másoknak. Ez tehát, bár igaz, nem hatásos. A mai emberek többsége nem éli meg, hogy bűnös, ellenben sokaknak vannak hiányérzeteik. Ennek alapján a mi dolgunk, hogy a másik mellett élve lássuk meg a hiányait, és vele élet- vagy akár sorsközösséget vállalva segítsünk. Önzetlenül, önként!

A Hálóban azért szervezünk találkozót – még ha ezeket már sokkal nehezebben is tesszük, mint korábban –, mert ezek adnak lehetőséget a kapcsolatépítésre, ami után ott a lehetőség a másik mellé állásra. Sokat hangoztatjuk, hogy sokkal inkább kell tematikus találkozót szerveznünk, de én, a fentiek miatt nem zárnám ki továbbra sem a „csak” a kapcsolatépítésért létrejövő összejöveteleket sem.

A templomba járó embereket egy másik kutatás hat fő csoportba osztotta: 1) középkorúak, haladók, jólszituáltak, sikeresek, olyan menedzsertípusok; 2) 50 fölöttiek, sörözgetők, jókedvűek, társaságked-

velők, programokra járók; 3) alternatív gondolkodásúak, hagyományokat megkérdőjelezők, erős környezettudatossággal, szociális tudatossággal rendelkezők; 4) 30 alatti lelkes, az életet élvezni akaró fiatalok; 5) hátrányos helyzetű, nehéz szociális helyzetbe sorolhatók; 6) inkább idősebb, tanult, kispolgári réteg. Leginkább ezt az utóbbi réteget éri el a hagyományos katolikus megszólítás. Nagyjából ők is vannak a templomban.

A megszólításhoz kell egyfajta szenvedély, Isten szerelmetességének a megélése, amely viszont kicsit ellentétben áll azzal a biztonságérzet-igényünkkel, amelyet az egyházjog, a hittanokban tanult szabályrendszerek jelentenek a számunkra. Ahhoz, hogy kilépjünk az életbe, az izgalmasba, ahol a hiányainkat betölthetjük igazán Isten mindent átadó szeretetével, sajnos kicsit hátra kell hagynunk a biztonságot jelentő merev egyházi szabályrendszerünket. Lelket, életet, élményeket kell tudnunk biztosítani magunknak és más istenkeresőknek is! Mi a Hálóban gyakran hangsúlyozzuk, hogy lépünk ki a kényelmi övezetünkől, ezért szerintem ezen a téren a Háló éppen jó úton halad, és haladt eddig is.

Ahhoz, hogy az ember hiteles legyen, hogy ne csak magányos farkasként küzdjünk, hanem közösségben, egymást segítve és kiegészítve adhassuk át megélt örömünket másoknak, talán bizonyos hangsúlyokat át kell gondolnunk. Fogalompárok alapján nézzünk át pár területet!

Az ember jó, és nem rossz. Azokat az embereket keressük, akik jók. Mert akárhova megyek, bárkivel találkozom, Isten már járt ott. Ezért nem mondhatjuk, hogy az igazság nálunk van, mert Isten már másutt is kinyilvánította magát. Ezért jobb a másikat meghallgatni előbb, és rácsodálkozni a másik értékeire is. Eleve veszített helyzetbe kerülök, ha úgy lépek fel, hogy nálam az igazság. Mindenütt vannak jó emberek, akik értékeket hordoznak.

Az ember sebzett vagy bűnös. A mai ember jellegzetesen inkább sebzettnek, hiányosnak érzi magát, de nem bűnösnek. Ezért a kérdés az, mit adhatok neki inkább. Mert ha azt mondom, hogy Isten szeret, ami a másiknak semmit sem mond, akkor az szómágia, semmi más. Sőt, inkább

csak elutasító érzéseket vált ki. A másik hiányait oldjuk meg inkább együtt. Ne azért menjünk oda a másikhöz, hogy Jézusért tegyünk valamit, vagyis ne egy kipipálandó jócselekedet miatt, hanem őerte, magáért. Ekkor becsülöm meg őt személyiségében.

Tettek vagy szavak. Nem beszélni kell a dolgokról, hanem cselekedni. A mi bevett szavaink, mint örök élet, megváltás, üdvösség, a nem vallásos embereknek semmit sem mondanak. Az együttlét, abban van a lényeg. Akkor megszülethetnek az értékek. De valljuk meg, ezeket a szavakat a mélyben, mi templomba járók sem értjük igazán, mert ha felteszek őt miérettet, máris a hittitkoknál találjuk magunkat. Azokat pedig senki sem tudja megmagyarázni, legfeljebb valamit megérezhetünk belőlük. A legmélyebb érzéseinkre pedig nincsenek szavaink. De nincs annál több, mint együtt lenni a másikkal. Az élet igazi érzéseire tettekben és kapcsolatokban van válasz.

Spirituális vagy vallásos. Eddig az üzenetünk a vallásosságra helyeződött. De az embereknek nem a vallásra, hanem a spiritualításra van szükségük. Egyre kevesebb a hagyományosan vallásos ember emiatt. A megtérők több mint 90%-a mondja azt, hogy a megtérése valamilyen személyes találkozás, egy másik emberrel való személyes élménye alapján jött létre. Ez jellegzetesen nem a templom falain belül történik. A lényeg a személyes viszony! Ezért az evangelizáció ott zajlik, ahol éppen vagyunk. És nem a szavaink által, hanem ahogy figyelünk, ahogy dolgozunk, ahogy a másikhöz viszonyulunk.

Adás vagy elvárás. Amikor belépek a templomba, máris egy csomó szabály fogad, mielőtt bármi jó történt volna velem. Ne rágózzál, így meg úgy öltözködj, mikor ülj, mikor állj! Ne az elvárások, büntetések, jutalmak gyakorlatában, hanem az adás örömeiben éljünk. Először kedvet és örömet hozzunk létre!

Múlt megőrzése, vagy a jövő szolgálata. Inkább a jövőről gondolkodjunk. A gyümölcsökért vagyunk elsősorban.

Személyekre vagy tárgyakra költöm a pénzemet és az időmet. A restaurált templomok nem hoznak be újabb hívőket. Ezért a pénzünket és az időnket elsősorban az emberekre kell költeni!

A fentiek alapján visszaérkeztünk saját programjainkhoz. A találkozóinkon és a táborainkban megélhetjük az élményeket, egymásra figyelve kitalálhatjuk, hogyan működünk a jövőben.

Azt hiszem, hogy a Háló lassan 33 éve jó úton indult el, amikor a kapcsolatokra és a közösségre szavazott, amikor úgy érezte, hogy ez az az irány, amire a modern egyházat fel lehet építeni. Itt szeretném felhívni a figyelmet a Tarsoly Margaret Meadtól kölcsönzött mottójára, amely az első oldalon olvasható: *„Sose kételkedjünk abban, hogy gondolkodó, elkötelezett emberek kicsiny csoportjai meg tudják változtatni a világot. Valójában csak ők tudják megváltoztatni.”*

Ahogy ez igaz egy településre, egy törzsre, a teljes társadalomra, úgy igaz a hívők által alkotott egyházra is!

Amikor együtt vagyunk előadás közben, ima közben, fociban, játékban, a tábortűz körül, amikor mély személyes beszélgetéseket folytatunk egymás között, amikor így kisközösségek jönnek létre, akkor nem a bűnös embert látjuk a másikban, hanem esetleg a segítségre szoruló, a társat, akivel vannak vagy lehetnek közös dolgaink. Így építkezünk élő kövekből.

Ezeken a programokon, bár vannak előadások és vannak beszélgetések, de mégis sokkal inkább meghatározó, hogy együtt vagyunk, és együtt csinálunk valamit. Tehát sokkal inkább a cselekedeteken, semmint a szavakon van a hangsúly. Az igazi érzéseinkre nincs is szó, csak együttlét, mosoly és néha sírás.

Azzal, hogy hallgatunk, figyelünk, aktívan cselekszünk, mély beszélgetéseket folytatunk, kialakulnak a fogalmak közös jelentései is. Egyre inkább ugyanazt a nyelvet tudjuk beszélni azzal, akivel ezek a közös élmények létrejönnek. Ez is egyre erősebb és szélesebb alapot teremt a közösség jövőbeni építkezéséhez.

Ezeken a programokon az adás előbbre van, mint az elvárás. Mert persze nem érdemes sokat késni az étkezésekről, érdemes részt venni az előadásokon, de nem ez az elsődleges. Ez a szellemiség azt hozza magával, hogy a jelenlévők közül mindenki inkább ajándékozni akar valamit: az

idejét, az élményeit, tapasztalatait. Így lesz elvárások nélküli, de mégis értékteremtővé az együttlét.

A fentiek alapján sorolhatnám még, miért szolgálják a jövőt ezek a programjaink, miként szolgálják Jézus örömhírének a terjesztését. Miként erősítik egymás felé a bizalmunkat, miként növelik akár észrevétlenül is a hitelességünket, erősítik a másokban azt, hogy nincs egyedül. Csak remélni tudom, hogy még sokáig építkezhetünk és szolgálhatunk ezen a módon!

*Szeibert András*

## Tarisznya

### Levél Gyergyóból a főszerkesztőnek

Drága Marika!

Köszönöm leveled, csupa jó hírekkel tudok szolgálni! Itthon mindenki jól van, esetleg tanul, vakációzik vagy dolgozik.

Lassan a tavasz is bemerészkedett hozzánk, de igazi áprilisi a szokása is, mert hol havazik, hol ess, hol fú... Bohókás kedvében van a Szelek hava is, mint mi.

A jó hír az, hogy lesz Csíksomlyón pünkösdi búcsú! Gondolom, ide is regisztrálni kell, maszk, lázmérés és a többi jól begyakoroltatott szokás szerint engednek majd fel a nyeregbe.

Nagypénteken néhányan hálósokul ott végeztük el a keresztutat. Ott volt képviselve Brassó, Csík, Gyergyó, Árkos stb. Imádkoztunk minden hálós barátunkért, az egységért, az élő találkozásokért.

A hétvégén készülünk a Kárpát-medencei hálós lelkinapra, szintén Csíksomlyóra. Igaz, hogy „onlány” van meghirdetve, de néhányan úgy döntöttünk, hogy így is együtt akarunk lenni a Háló-irodában, kis csoportként.

Van valami nagy hívó erő Csíksomlyón! Először 1567-ben erőszakos hittérítés miatt indultak el a gyergyóalfalvi hívek István pap vezetésével Csíksomlyóra, hogy megvédjék igaz hitüket. Őket követték a felcsíkiak, kászoniak, udvarhelyiek. A legenda szerint a Tolvajostetőn történt meg az ütközet, miközben az asszonyok, gyermekek és a vének a templomban imádkoztak, ostromolták az Eget. Azóta erőszakkal senki nem akart hitet téríteni erre felé.

Az 1989-es rendszerváltás (genszterváltás) óta Csíksomlyó a nagyvilág magyarságának búcsújáró helye lett. Ilyenkor, búcsú közeledte előtt jóval, illik megkérdezni egymástól, hogy ki mivel megy a somlyai búcsúra!?

Van, aki gyalog indul az alfalvi keresztaljával, amit mostanság Balázs Jóska festőművész vezet. Ők csütörtök reggel indulnak Alfaluból, a templom előtti István pap térről. Létszámuk kétszáz fölött kanyarog a gyergyói és a felcsíki hegyek között Karcfalváig, Szenttamásig, ahol éjszakára szállást kapnak, a csűrökben a szénában, sátorban vagy paplanyos ágyban. Másnap reggel folytatódik a zarándoklat egészen a kegytemplomig, ahol elsőként az alfalvi keresztalját fogadják, majd szépen szerre érkeznek a gyergyói, csíki, kászoni, csángó és más hívek. Imával, szent énekekkel, gyónással, virrasztással folytatódik a zarándoklat.

Van, aki a kegytemplomban vagy fenn a nyeregben virraszt, böjttől, a Salvator-kápolna előtt várja a napfelkeltét.

Mások pünkösöd szombatján hajnalban indulnak autóval, buszokkal, vonattal, szekérrel, kerékpárral vagy motorkerékpárral. Rendes időben a környék 60-100 kilométeres körzetében minden hotel, panzió, kulcsos ház, pincelakás, tisztaszoba, másik szoba, padlásszoba és minden vendéglő zsúfolásig foglalt. A búcsús nagymise után elhangzik a magyar és székely himnusz. Ezután a teljes búcsút nyert hívek zöld nyírfaággal a kezükben szép lassan elindulnak haza.

Általában jégeső is esik, hogy jobban megértsük gyarlóságunkat, de a somlyai búcsún ott kell lenni!!! Van ebben egy olyan isteni erő, ami egész évre feltölt, és ez abban a hatalmas egységben hatványozottan érezhető,

érvényes. Tudták a régiek, hogy Kihez, hová kell elmenni hálálkodni, főt hajtani, fohászokdni a napi bajok előtt, a tavaszi munkák kellős közepén! Alázattal zarándokoltak hittél, reménnyel, térdet koptatva, mert tudták, hogy a mi Boldogasszonyunk, a Babba Mária az egyetlen reményük.

Most, amikor csak annyi akadály van, hogy oltott-e vagy oltatlan...? jobboldali vagy baloldali...? – de mi ott leszünk! Erőst jó helyen van az a Háló-iroda is! Nagyon várjuk a személyes találkozást, szeretettel várunk benneteket a búcsúra is, és ölelünk szeretettel!

Lóri

Szabó Lóránt

## Kopogtató

# Az Aracsi Pusztatemplom

***Az Aracsi Pusztatemplom a délvidéki magyarok legősibb és legértékesebb építészeti műemléke, amely évszázadok óta hirdeti a rónaságon a magyarok jelenlétét és keresztény hitét.***

Első írott emlékeink róla a XIII. századból származnak, de a kutatók úgy vélik, hogy Szent István királyunk korában már állt a helyén egy kisebb monostor. Az épületet a törökök a XVI. században kirabolták és részben lerombolták.

A Délvidéki Háló mozgalom már több mint 13 éve, rendszeresen minden év július hónapjában gyalogos és bringás zarándoklatra hív az Aracsi Pusztatemplomhoz minden olyan magyar keresztény embert, aki áldozatot szeretne hozni szülőföldön maradásunkért, magyar keresztény közösségeink megmaradásáért a Délvidéken.

Mint minden alkalommal, ebben az évben is a házigazda szerepét a Háló mozgalom bogozői és a törökbecsei plébánia önkéntesei vállalják. Zarándoklatunk célja, hogy megpróbáltatásainkat, fizikai fáradalmainkat, fohászainkat, közös és egyéni imánkat felajánljuk a szórvány magyarság megmaradásáért.



A gyalogos és bringás zarándoklaton a délvidéki résztvevőkön kívül az anyaországi, a partiumi és erdélyi hálósok is részt vettek néhány alkalommal. A romtemplom falai között bemutatott szentmisén megélhetjük az összetartozásunkat és a különös kisugárzású szent földön hitbéli megerősödésünket.

A személyes találkozás minden alkalommal nagy örömmel tölti el a törökbecsei Szent Klára plébánia udvarán összegyűlt résztvevőket.

Elsőként a bringás csapat indul a Pusztatemplom felé. A gyalogosok, mintegy másfél órát zarándokolnak a dűlőkön, tarlókon, poros, göröngyös utakon a Pusztatemplomig. Mindazokat, akik egészségi okok miatt nem tudják bevállalni a gyaloglást, a hálós barátaink traktoros pótkocsin szállítják.

A tikkasztó hőségben a közös ima, személyes beszélgetések, viccelődések és közös éneklés elfeledteti velünk a fizikai fáradalmakat. Egymás után tűnnek elő az „égig érő” zöld kukorica-, az aransárga



színből játszó napraforgó- és a learatott búzatáblák. Útközben a Sósokpó természetvédelmi terület mellett elhaladva rácsodálkozunk a teremtett világ sokszínűségére és szépségére, a különleges madárvilágra és a ritka növényfajokra, amelyek alkalmazkodtak a nehéz életkörülményekhez.



Amint megpillantjuk a távolban a romtemplom falait, szinte új erőre kapunk és versenyzünk, hogy ki érkezik meg először a templom hűs falainak árnyékába.

Egy kis pihenő után 12 órakor nemzetünkért, megmaradásunkért, közösségeinkért, a délvidéki és a Kárpát-medencei Hálóért mutatunk be misét a szent falak között. A szentmise után ebéddel kedveskednek nekünk a törökbecsei hálós barátaink.

Délután, immár lelkileg és testileg is felfrissülve kiválaszthatjuk kedvünk szerint azt a programot, amelyen szeretnénk részt venni, mint például íjászat gyermekeknek és felnőtteknek, foci, valamint éneklés és zenélés a templom madaraival együtt, vagy éppen népmesét, Aracsról szóló legendákat hallgathatunk.



Minden érdeklődőt szeretettel várunk összetartozásunk szent helyére. Éljük meg az Aracsi Pusztatemplomnál a nyolcadik szentséget, a találkozást, az együttlét örömét!

*Halmai Ági*

## Életképek

### **Búcsú Nagytatától, dédunokára várva A családon belül megélt szeretetről**

Amióta feleség és anya vagyok, szinte mindent több szűrőn át érzékelek, érzek. Így volt ez Csongi nagytatájának az elvesztésével is. Nem ismerek nála nagyobb szívű embert. Azóta, hogy Csongi – már párjaként, nem csak egy hálás barátként – bemutatott a családjának, úgy szeretett Nagytata engem is, mint a másik hat unokáját, akikre születésüktől fogva a legnagyobb odaadással vigyázott, akiket kísért, segített.

Nem felejttem el, mennyire boldog volt, amikor megtudta, hogy Csongi és én összeházasodunk! Abban az évben mütötték a csípőjét, ezért minden erejével azon volt, hogy a lakodalomra felépüljön annyira, hogy táncolhasson! Az első dédunokáját várva, ahányszor találkoztunk, mindig szeretetteljes odafigyeléssel érdeklődött hogylétünkről, de ugyanekkor örömmel várta és fogadta a későbbi dédunokáit is.

Amikor építkezésbe kezdtünk, sokszor kifejezte, milyen szívesen segítene a festésben, hisz ő szobafestő volt fiatalkorában, majd amikor eljött a kész házba, talán még jobban örült a mi boldogságunknak és a (félíg) kész otthonunknak, mint amennyire mi magunk.

Egyszer, születésnapom környékén Katiéknál voltak ebédelni, míg mi máshol ünnepeltünk, és amikor legközelebb találkoztunk, viccesen leszidott, mert én nem voltam otthon, amikor ő szeretett volna engem felköszönteni. Hát ez nekem annyira jólesett akkor, hogy szinte elszégyelltem magam boldogságomban, hogy én neki ennyire fontos vagyok!



Ilyen volt ő. Csordultig telve szeretettel.

A második szűrőm, ami bekapcsolt, az anyai volt. Talán a legfájdalmasabb része Tata elvesztésének, hiszen még most is, ha erre

gondolok, az fáj a legjobban, hogy a gyermekeim már nem érezhetik, nem láthatják azt az élő, igazi, teljes szeretetet és odaadást, amit kaptunk tőle. Dani 6 éves, Hanna pedig másfél éves volt márciusban. Dani, hála Istennek talán egész életében emlékezni fog rá, hisz' gyakran találkoztak, és szerette Déditatát, Hanna viszont, bármennyire is örült neki, és bármennyire szerette, már nem kaphatott annyit tőle, és én ezt nagyon sajnálom! Éppen ezért is volt számomra nagyon fontos, amikor Csongi szülei telefonáltak, hogy Tata rosszul van, hogy mindannyian autóba ülünk, és együtt menjünk őt meglátogatni, mert mindannyian éreztük, hogy ez most nem egy általános rosszullét. Nagyon erős meggyőződésem volt, hogy most bizony ott a helyünk, bármi van, ha Csongi ott kell legyen, akkor Dani is, és ha Dani, akkor én is, Hannát pedig nem hagyjuk ki csak azért, mert „kicsi”.

Amikor megérkeztünk Szentjóra, mindenki csendben, tekintetével csak annyit kérdezett tőlem, hogy biztosan beviszem-e őket Tata szobájába, nem lesz ez nekik rossz?! Valamiért teljesen biztos voltam benne, hogy ez így helyes, így jó! És ezt azóta is így érzem, hogy a legjobb volt, hisz alig értettük már, mit mond Tata, mégis egyértelműen látszott, hogy örül mindkét kicsinek, és a két gyermek is a legnagyobb nyugalommal viselkedett. Teljes volt a család.

Mind ott voltunk Tata ágya körül és énekeltünk, mert annak nagyon örült. Hol karácsonyi énekeket, hol egyházi ifjúsági, „hálós” énekeket, de gyermekdalok is felcsendültek, kinek éppen mi jutott eszébe. És Tata boldog volt.

Ekkor jöttem rá, amire eddig érdekes módon nem figyeltem fel, hogy az én drága fiam gyönyörű énekhangja Tatától maradt rá, hisz se Csongi, se én nem vagyunk tehetségesek az éneklésben, és bár a családban még akadnak szép hangúak, Dani Tatától örökölhette a tehetségét. Aki ismerte, hallhatta, milyen szépen, szívvvel énekelt Nagytata.

Számomra is megnyugtató volt a családi körben búcsúzni Tatától, de látva a két gyermek nyugalját és csendes vidámságát, hogy egyikőjük sem ijedt meg, félt vagy szorongott, hanem ameddig ott voltunk, Tata szobájában maradtak. Csendben meséskönyvet lapozva, vagy az énekeket

hallgatva, biztosított róla, hogy itt minden a legnagyobb rendben van, ennek most így kell történnie. Ha valahol, akkor én a két gyermekemben éreztem mindvégig a Jóisten vigyázó, megnyugtató, szerető jelenlétét. Természetes volt, hogy ezek után a temetésen is részt vegyenek a gyerekek is. Dani külön hálás volt érte utólag, hogy ő ott lehetett, és láthatta, mi történik, sőt a saját kezével is dobhatott egy rögöt a sírba, ami ott maradt Tatával.

A temetésről Csucsi atyánk egy gondolata vésődött mélyen a szívembe, hogy két szál virággal búcsúzzunk el: egyik a köszönet, másik a bocsánat. Én nagyon hálás vagyok a Jóistennek, hogy ismerhettem, és szeretett engem Nagytata, és azt sajnálom, ha én nem tudtam ezt a szeretetet úgy viszonzni, ahogyan azt érdemelte.

Mindazonáltal mi most az újabb áldás érkezését várjuk, hisz ebben a hónapban fog megszületni a harmadik gyermekünk. Általa, és az eddigi két csodánk által jöttem rá, hogy újabban sok irányból lehet olvasni, hallani a transzgenerációs traumák öröklődéséről, de én, amióta Tata elment közülünk, csak azt érzem, hogy bizony nem csak a nehézségeket és fájdalmakat hordozzuk tovább, de még inkább az örömet, a szeretetet és azt a jó példát, amelyet bár a kicsik már nem láthatnak, de mi adjuk nekik tovább.

Igazán tovább él bennünk és bennük Nagytata, és ez egy nagy áldás, hogy tudom, (m)ilyen csomaggal indulnak a gyermekeim az életük útján!

*Konrád Evelyn*

## Reménységeink

### Csúcs Eszter, a Háló új munkatársa

Május óta dolgozom a budapesti S4-ben mint új munkatárs. 24 éves vagyok, és jelenleg Budapesten élek.

Nagycsaládban nőttem fel Pomázon.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen végeztem szociológia szakon. A tanulás mellett mindig is fontos volt számomra a cserkészlet, gyerekkorom óta a pomázi cserkészcsapat tagja vagyok, és már nyolc éve vezetem az őrsoimet. Nagyon szeretek a természetben lenni, világot látni, tapasztalni. Szeretek új embereket megismerni, közösségbe járni, tartozni valahova.

Azt tapasztaltam eddig a Hálóban, hogy fontos az összetartozás, minden ember számít.

Volt alkalmam részt venni pár hálós programon, köztük ifis eseményen is. Nagyon tetszett, hogy ennyien voltunk, és olyan sokfelől jöttünk, és hogy mennyire nyitottak ezek az alkalmak mindenki számára. Várom, hogy jobban megismerhessem a Hálót és tagjait, valamint a nagy eseményeket.

Remélem, hogy én is hozzájárulhatok a Háló, az S4 fejlődéséhez új programokkal, ötletekkel és lelkesedéssel.

*Csúcs Eszter*

## Visszanéző

### Találkozó Karácsfalván

***Ebben a rovatunkban rendre idézünk régi Tarsolyokból. Ezt a cikket az akkor középiskolás Hideg Detti írta, 2004 októberében.***

Nagyon sajnálom, hogy lekéstem a karácsfalvi találkozó utáni első hírlevélről, de sajnos a fáradtság erősebb volt, mint a hozzáállás. De végül is nem olyan nagy gond, így legalább felfrissíthetitek az élményeket. Nem tudom, sikerülni fog-e valami olyat írni, ami megragadja valakinek a figyelmét, de azért nagyon jó érzés, hogy az élményeket és tapasztalatokat megoszthatom. Ebben a cikkféleségben nem kimondottan a programokról és azok témáiról szeretnék írni, hanem inkább a találkozó hatásáról. Csak azt sajnálom, hogy nem lehet olyan érzékletesen leírni, hogy az, aki nem lehetett ott velünk, ugyanúgy át tudja élni, mint mi.

Most hétvégén tapasztaltam meg igazán én is, hogy a szeretet mindig többet nyújt, mint amennyire szükségünk van. Bevallom őszintén, a találkozó előtti hónapokban kicsit depressziós voltam, kicsit meg voltam ijedve, hogy mi lesz velem ezután 4 évig az egyetemen, idegen nagyvárosban, idegen emberek között, lelki barátoktól meg szülőktől távol. De rájöttem, hogy nincs mitől félni, hiszen bárhol is legyek, Isten mindenhol kísér lépteimben, és hogy a szeretetnek nincsenek határai, a távolság sem képes szétbomlasztani a régi, szoros kapcsolatokat. Teljesen másképp érzem magam most, mint a találkozó előtt. Tele vagyok életkedvvel és vidámsággal, amit próbálok átadni az itthoniaknak, hogy ők is részesülhessenek a találkozó áldásából.

Arra gondoltam, hogy el kell raktároznom az élmények egy részét a nehéz napokra, mert olyankor ezeknek mentő szerepük lehet. A hétvége alatt talán valami csoda folytán sikerült végre rendbe tenni az érzelmi világomat, amit már olyan régen szerettem volna. Ebben Ti segítettetek, úgy, hogy átadtátok azt a szeretetet ami belőletek sugárzik.

Nem feltétlenül kellett megismerkednem valakivel, hogy érezzem a szeretetét, elég volt egy pillantás, egy mosoly. Bárkire ránéztem, sugárzott belőle a szeretet, és így jöttem rá, hogy a mai, úgymond romlott világban milyen sok széplelkű ember létezik, akire elegendő csak ránézni, és eláraszt a szeretettel. Tudjátok, mi a legnagyobb álmom? Hogy az egész emberiség olyan legyen, mint a hálósok, mert akkor nem lennének az emberek között határok, mint ahogy a (hálós) magyar emberek között sincsenek. Ha minden ember „hálósan” gondolkodna, nem lennének háborúk, nem lenne békétlenség, szenvedés, mert közös erővel próbálnánk boldoggá tenni a világot. Senki nem volna magára hagyva, mindig számíthatna valakire, aki ott van nemcsak a szórakozásban meg az élvezetekben, hanem a szenvedésekben is. Köszönöm Nektek, hogy közöttetek lehettem, figyeltetek rám, és megtapasztalhattam, hogy a szeretetet tényleg érdemes „eltékozolni”, mert annyit kap vissza az ember belőle, amennyit ad.

*(Válogatta Kómár Katalin)*

## Nekem tetszett

# A Tisza nevében

## Ljasuk Dmitrij filmje

**„A kisemberek kis lépésekkel is megmenthetik a világot”  
(idézet a filmből)**

Többször végignéztem a filmet. Elkésérített, hogy míg a gyártás, a szállítás és a fogyasztás meg van oldva a világban, a takarítás sajnos nem. Az emberek nagy része nincs tudatában annak, hogy „a Földet csak kölcsönkaptuk, s unokáinknak kell azt visszaadnunk”.

Kötelességünk a teremtett világ tisztaságának megőrzése!

Ezzel szemben mi vegyszerekkel, műanyagokkal és még sok minden mással is szennyezzük folyóinkat, erdeinket, földjeinket. Magunk alatt vágjuk a fát hosszú évtizedek óta. Egyszer csak nem lesz semmi, ami körülvesz minket, ami enyhülést ad, amiben gyönyörködhetünk, és nem lesz egészséges étel, amit megehetünk. A körülöttünk élő állatok, növények nem tudnak védekezni, csak elpusztulnak csendben, valószínűleg az emberiséggel együtt.

A YouTube-on megtekinthető, 55 perces dokumentumfilm négy országon át, Ukrajnában, Magyarországon, Szerbiában és Romániában követi a folyókba szórt szemét útját. A probléma nemcsak minket érint, hanem minden nemzetet, amelynek területén a Tisza és a Duna átfolyik.

Kárpátalján elkésérítőek az állapotok. A kis falvakban nem mindenütt megoldott a szemét elszállítása. Az ott élők oda teszik, ahová tudják. Sok helyen hosszú évek óta gyűlik, s közben hegygé áll össze. A nagyobb áradások belemossák a Tiszába. Szerencsés esetben önkéntesek össze tudják gyűjteni, ha nem, leúszik a Fekete-tengerig.

A film Kárpátalján élő kisemberekről szól, akik a maguk eszközeivel segítenek. Olyan emberekről, akik szeretik szülőföldjüket, és próbálnak valamit tenni azért, hogy a problémát orvosolják. A szereplők személyes



példáján keresztül, különös érzékenységgel mutatja be a környezetszennyezés határokon átívelő problémáját.

A képsorok kijózanítóak. Mire az ember a végére ér, elmegy a kedve attól, hogy PET-palackos üdítőt vásároljon.

A film készítői Alsóremeténél, a Borzsa folyónál felhalmozott szeméthegek mellett találkoztak a félig ukrán, félig magyar Viktor Buchynskyy-vel. A folyó csak 20 km-re van a Tiszától. Partján több tonnányi szemét gyűlt össze! A faluban nincs szemétszállítás. A szeméthegy létrejött az itt élő ukrán és magyar lakosság hibája is. Próbálnak segítséget kérni a falu vezetésétől egy közös szemétyűjtéshez: Viktor épp az egyik kijevi tévécsatorna „Szemétkirály” című műsorának adott interjút. A műsor az ukrainai szeméthelyzetről szól. Viktor Beregszászon él. Egy volt szovjet gyár udvarán működteti az egy éve létrehozott „Színes Tartályok” nevű szelektív hulladékgyűjtő telepét. A szemetet az udvaron válogatják egész évben. A telepet saját erőből hozta létre, és hogy működtetni tudja, meg kellett tartania mérnöki állását a gázműveknél.

Az összegyűjtött szemetet több helyre is szállítják: a papírt, az üveget Husztra, a műanyagot, elemeket, egyebet Munkácsra.

A Tisza Kőrösmezőnél ered. Franz Béla évek óta működteti itt szelektív hulladékgyűjtő telepét. Sokáig buszsofőrként dolgozott Magyarországon. 2017-ben, egy romos húsüzem helyén nyitotta meg a telepet. Saját kezűleg újíttotta fel. Jelmondata: „Tiszta folyó, tiszta víz”.

Naponta 10 köbméter hulladékot dolgoz fel. Nem a begyűjtés a probléma, hanem az, hogy miként hasznosítsák, hova vigyék. A 100 km-re levő Ivano-Frankivszkban, régi szovjet hangárok helyén működik egy hulladékfeldolgozó üzem. Ide szállítják, amit szelektáltak és feldolgoztak.

Iszák György mérnök szerint Beregszásztól 10 kilométerre, 2012-ben kezdtek el építeni egy hulladékfeldolgozót. Hármat terveztek, de csak egy készült el, félig. Építés közben elfogyott a pénz.

Kárpátalján ukrán és magyar aktivisták egyre inkább próbálnak tenni az itt élők szemléletének formálásáért. A Zöld Kárpátok Társadalmi

Szervezet aktivistái önkéntes adományokból gyermekek számára készített füzetét Svitlana Dzhunzyk mutatja be. A környék iskoláiban terjesztik, játékos előadásokat is tartanak, igény szerint.

A kőrösmezői általános iskolában Keszler Mária tanítónő beszélt arról, hogy az iskolai oktatási programban a környezetvédelem is szerepel. Az iskola udvarán – Franz Béla által készített – szelektív szemégyűjtők állnak. A gyermekek kiskoruktól fogva tanulják a hulladék szétválogatását. Svitlana is rendszeresen ellátogat ide. Nekik hála, a jövő generációi környezettudatosabbak lesznek.

Nem mindenki fogékony a változásokra. Előfordul, hogy a szemét a szelektív szemégyűjtővel szembeni vízpartra kerül.

Onnan a vízbe jutott szerves hulladék egy része lebomlik, mérgezi a halakat, algákat, rákokat. Más része lerakódik a mederben, a többi továbbúszik. A Fekete-Tisza Rahónál egyesül a Fehér-Tiszával. A rahói illegális szemétkerakó (Magyarországon így mondjuk) 200 méter hosszú, és helyenként 15 méter magas. A probléma nem új, ott van már évek óta. A jelenlegi ukrán kormányt nem menti fel a felelősség alól, hogy ezt a helyzetet örökölték.

A Tisza Magyarország határán találkozik a Szamossal, amely Románia felől szintén hatalmas mennyiségű szemetet hoz.

Első akadálya a vásárosnaményi mederzár, melyet azért építettek, hogy kihalásszák a külhonból érkező hulladékot. Anyagi okokból nem tudják egész évben működtetni, ezért egy része továbbúszik. Következő akadály a Tisza-tó. A Magyar Vízügy, a PET Kupa önkéntesei és a helyiek évek óta gyűjtik a hulladékot, melyet megpróbálnak feldolgozni. Ami áradáskor érkezik, az vagy megakad a vízerőműnél, vagy továbbúszik a folyón. A következő Tiszába torkolló folyó a Maros. Tekintélyes hulladékmennyiséget szállít Románia felől. Egy részét lerakja Szeged környékén, a többit továbbviszi.

A Tisza Titelnél torkollik a Dunába. A következő akadály a Vaskapu szoros, mely mindössze 150 méter széles. A Vaskapu Erőműnél próbálják a szemét egy részét megállítani, de itt sem sikerül teljesen. Akadálytalanul

úszik a Duna-deltáig. A folyó kettéválik a Duna-deltánál, és amit hozott, elkezd lerakni.

Ez a vidék 1991 óta a Világörökség védelme alatt áll, de élővilága folyamatos pusztításnak van kitéve. Romániában is vannak nonprofit szervezetek, melyek tisztítják a folyót. Ezek egyike a Cu Apele Curate, vagy Tiszta Víz Társadalmi Szervezet.

A Fekete-tengernél felgyűlt palackok között sajnos, sok a magyar is.

A tenger mellett él Uncu Dumitru halász. Elmondása szerint manapság több szemét akad a hálójába, mint hal. A nemzetek egymásra mutogatnak, de ő nem hibáztatja őket. Szívén viseli a delta sorsát. Szerinte a 24. órában vagyunk, de reméli, hogy a kormányok cselekedni is fognak, nem csak ígérni.

A Fekete-tenger Európa legszennyezettebb tengere.

Van remény arra, hogy a helyzet megváltozik. Ukrajna Nemzeti Hulladékkezelési Stratégiája és a Tiszai Európai Területi Tanács 2030-ig szóló EU-s együttműködést írt alá. Ebben kiemelt cél a Tisza és mellékfolyóinak védelme, a természetvédelem és a hulladékkezelés.

Ha holnaptól minden hulladék a megfelelő helyre kerülne, még akkor is maradna egy fontos feladatunk: összegyűjteni mindazt, amit eddig elszórtunk.

Kómár Katalin

## Hunyadi Jánosról

***Hunyadi János teljes életművét feldolgozó animációs sorozatot készített az Autentika Művészeti Műhely Alapítvány. Az alkotás célja a fiatalok megszólítása, az ismeretterjesztés és a nemzeti öntudat megerősítése.***

A sorozat ötletgazdája Märle Tamás történelemtanár, aki a Háló egyik vezetőjének, Schön Györgynek a veje, így még inkább a „magunkénak érezhetjük” ezt a remek, rajzfilmbe ágyazott Hunyadi-tudástárat.

A „Miért is készült?” kérdésre Tamás válasza az interjúk során az volt, hogy nagyon kevés fellelhető videó, mozgóképes anyag van a magyar

történelem történéseiről, nagy hőseiről, pedig manapság a gyerekek érdeklődését ezzel lehet a legjobban felkelteni. Mivel pedig neki tanárként ez fontos, így megcsinálta a csapatával először a Trianon okairól, majd Hunyadi János életéről szóló filmeket. (Tervben-fejben pedig még ott van sok-sok lehetőség Szent Istvántól Mohácsig.)



Tekintettel arra, hogy nekem is segített a Hunyadi animáció a 10 éves korosztálynál, így személyes tapasztalatomat is meg tudom most osztani. Szerintem remek döntés volt, hogy a teljes történetet nagyon rövid, 5 perc alatti részekre szabdalták. Ugyanis, ennyit még a nagyon gyors témaváltásra szoktatott, igencsak türelmetlen kiskamaszok is végig tudnak ülni, figyelemmel kíséreni. Szatirikus, humoros hangnem jellemzi az összes epizódot, ami szintén nagyon jó ötlet volt, hiszen így sokkal jobban leköti a gyerekeket a történet, és az elhangzott információkra is jobban emlékeznek. Sőt, még beszélgetni is lehet velük az indító történet kapcsán! :-). Mindezek miatt könnyedén beépíthető a történelemóra tematikájába is, így az egész osztálynak közös pozitív élmény lehet a tanulás.

Ha valaki belepillant a videók alatti beszélgetésekbe, akkor láthatja, hogy az alkotók nézőpontja igencsak megosztotta a felnőtt nézőket. Erről meg az jutott az eszembe, hogy egy-egy rész(let) milyen jó vitaindító

lehet. Tessék megnézni, utána olvasni több forrásból, és máris indulhat egy konzolidált, elgondolkoztatni hívatott vita a különböző vélemények – nem vérre menő – ütköztetésével!

A sorozat itt tekinthető meg – akár angol, román, szerb és szlovák felirattal: <https://www.youtube.com/watch?v=dhoZKhVMaE4&t=3s>.

Villányi Andrea

## Beszélő

# Kapcsolatban

***A mögöttünk álló időszak után azt gondoltuk, hogy amint végéhez közeledünk, úgy egyre fontosabbá válnak a személyes kapcsolatok. Mi valahogy az ellenkezőjét tapasztaljuk. Nekünk kell „kopogtatni” embertársaink „ajtáján”, ellenkező esetben zárt ajtókat látunk magunk előtt. Hittünk és hiszünk benne, hogy a koronavírus-járvány inkább megerősíti az emberi kapcsolatainkat, és csak átmeneti az, hogy senki sem keres bennünket.***

Szomorú tapasztalat mindenesetre, hogy a virtuális világba ragadt életünket milyen nehezen hagyjuk el, egy személyes indíttatású találkozás, beszélgetés kedvéért. Odáig jutottunk, hogy a virtuális hangulatjelek fejezik ki valós, vagy valósnak vélt érzéseinket az adott bejegyzéssel kapcsolatban.

Mindezek orvoslására kapaszkodom, kapaszkodunk családommal a Háló kötelékébe. Járvány előtt, közben és után is fontosnak érezzük magunkat a közösség fonalai között, és nem érezzük azt, hogy meg kellene felelni valaki másnak. Valahányszor kapcsolatba kerülünk egy bogozótársunkkal – és szerencsésebb esetben még láthatjuk is őt –, mintha csak kitárultak volna előttünk a bezártnak gondolt ajtók. Leomlanak a falak, és elmondhatjuk egymásnak nyílt szívvel örömünket, bánatunkat, vagy ami éppen foglalkoztat bennünket. Hálával teli szívvel vagyok mindazok irányába, akik meg merik tenni azokat a lépéseket,

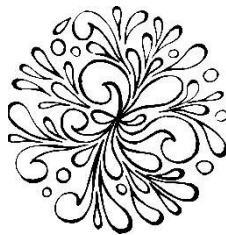
amelyek közelebb visznek egymáshoz, és vállalva egyfajta rizikót, mernek nyitni, mernek nyitottságot vállalni.

A mögöttünk álló időszak sok mindenre megtanított engem is. Hogy a kilátástalanságban is vissza lehet nyúlni ahhoz a kapcsolati szálhoz, amely fogantatásom óta jelen van életemben. Ez a Teremtő Istenhez való viszonyulás. Számtalan impulzus mellett le kell lassítanom, hogy észrevehessem, Isten csak arra vár, hogy megszólítsam őt (imában, zsolttárban, háladalban, gyermeki őszinte rácsodálkozásban). Mondanom sem kell, milyen csodálatos érzés megtapasztalni a Vele való kapcsolat valódiságát. Persze mint földi halandó nem mindig veszem észre Őt. Ha nem is szólítom meg imádságban, tudom, hogy van.

Kapcsolatban lenni Istennel külön dimenziót jelent, ahogy embertársaimmal is másmilyent jelent. Ha rábízom magam a Teremtőre, akkor mintha könnyebben venném a fent írt sérelmeket. Megszűnik a földi szomorúság, hogy helyébe lépjen egy mennyei boldogság. Oly nehéz elvonatkoztatni a világban zajló, vagy a hozzánk közelebb lévő eseményektől, történésektől. Bele-belepillantok és rájövök, van lehetőségem visszatérni a mennyei kapcsolathoz még mindig. Ha csak azt venném figyelembe, amit a (virtuális) média bocsát ki önmagából, akkor nemhogy a Háló, de Isten közelségét is igencsak mélyről venném szemügyre.

„Kapcsolatban” – ezt megcímkézésenként használja a közösségi média, hogy aki rákattint, lássa, nem érdemes próbálkozni vele, mert foglalt a szíve. Azt kívánom magamnak és másoknak is, hogy legyen Istentől, családtagjaitól és barátai szeretetétől elfoglalt szíve mindenkinek.

*Somodi Nándi*



## Vendégkönyv

# A szeretet kötelékét senki szét nem szakíthatja

Sajnos, vagy hál' Istennek, mi nem tudunk kívülről mondani valamit a Hálóról.

Ez azért van, mert nagyon hosszú ideig és nagyon mélyen volt életünk része a mozgalom, és mert a Hálóban megismert barátainkkal kapcsolatban is igaz, amit 30 évvel ezelőtt mondott Máriapócs Szent II. János Pál pápa: „A szeretet kötelékét senki szét nem szakíthatja.”

Tulajdonképpen mi a Hálóban váltunk felnőtté. Akikkel elsőként kapcsolatba kerültünk, 5-10 évvel idősebbek voltak nálunk. Előrébb jártak a családi élet, a munka, kapcsolataik terén, így sok jó mintát láthattunk magunk előtt.

Lenyűgözött bennünket az előrelátás: a népegyház helyét a közösségekből épülő egyház váltja majd fel, s arra is rácsodálkoztunk, hogy civil emberek (nem diakónusok, papok vagy szerzetesek) mennyi figyelmet, időt, energiát és pénzt áldoznak a keresztény közösségekre.

Csodának és lehetőségnek tartottuk, hogy bekapcsolódhatunk ebbe az „építkezésbe”, bennünket is tettekre sarkallt. Rendkívüli dolgokat éltünk meg és át.

Mielőtt azonban túlmisztifikálnánk a Háló munkásságát, azt is el kell mondani, hogy – miután emberek alkotják – sok gyengeséget és nagy fájdalmakat is megtapasztaltunk.

A jellemzően őszinte kapcsolatok közé befurakodott egy-egy hazug viselkedés, a szeretet ellenkezőjével is találkoztunk... Istenkeresésünkben nagyon különböző utakat találtunk, s ezt néha nem volt könnyű tolerálni.

Nyilván mások meg minket viseltek el nehezen... Akadt, akinek igen sokat segítettünk, ám hála helyett csak a hátát láttuk...

Nem tökéletesek gyülekezete, hanem keresztyénségre törekvők közössége a Háló. És ez rendben is van így, amíg mindenkiben meg tudjuk látni a jót, az istenit.

Ha a Háló nem a Feljebbvaló szándéka szerinti lenne, már bizonyosan széthullott volna.

Az lehetséges, hogy a nagy küldetését, a 90-es évek eleji nemzet- és közösségépítést már elvégezte, és most új utakat, új feladatokat kell találnia. Létjogosultságát azonban jelenleg is igazolja az a szoros kapcsolat, amely a tagokat összefűzi.

Hogy mindezt nehezítik emberi gyengeségek? Szerencsénkre a Jóisten nem a mi fejünkkel gondolkodik! Reméljük, a végén Őnála mindannyian egy közösségbe fogunk tartozni...

*Orosz István és Rita*

## Megálló

### Egy esküvő alkalmára

***Szeibert András Kati nevű lánya esküvőjén elhangzott örömapai gondolatai – kicsit kitágítva – szélesebb körben is érdeklődésre tarthatnak számot. A gondolatok fő vezérfonala az elköteleződés, és az ehhez tartozó szabadság megélése.***

Megkötöttem. Ízlelgetem, mit is jelent ez egy picit mélyebben. Milyen szavak, kifejezések tartozhatnak még ehhez a gyökhöz? Kötelék, megköt, kötél, kötelezettség, kötöttség, bekötik a fejét, hátrakötik a sarkát. Biztos, hogy a mai ember számára vonzóak ezek. A tapasztalat azt mutatja, ha a házasságkötések számának alakulását nézzük, hogy bizony nem nagyon.

Most akkor mi ez: rabság vagy szabadság? Mit hoznak számunkra a kötöttségeink?

Az én terhem könnyű, az én igám édes, ezt tanították számunkra 2000 évvel ezelőtt.



Minden egyes köteléssel, minden egyes teherrel nehezebbek leszünk, nem találhatunk immár könnyűnek. Ez persze akkor igaz elsősorban, ha ezt, és az ezzel járó szolgálatot önként vállaljuk.

Minden egyes köteléssel értékesebbek leszünk. Minden egyes kapcsolat, minden egyes barát, minden egyes közösség érték. Mindegyik ad egy intimitást, ad tapasztalatot. És minden egyes kötéllel nagyobb biztonságban is leszünk. Kedves Kati és Gábor! Ti, akik másztok hegyeket, kikötve, meg beülőkkal, vagy nem kikötve, tudjátok, hogy a kötélet nemcsak béklyóba köt, hanem lehetővé teszi, hogy feljussunk a csúcra, és ott a szabadság érzését átélhessük. A kötélen egyfajta lehetőség is.

A kötélek látszólag megkötnek, megfosztanak a szabadságunktól, de az igazság az, hogy ha ez a szeretet kötéle, ha a hivatás kötéle, akkor minden egyes köteléssel egy olyan új világ tárul fel előttem, amely egyébként örökre zárva maradt volna. És abban az új világban akkora tér nyílik meg a számomra, amekkorát korábban el sem tudtam volna képzelni. Így van ez minden párkapcsolatban, különösen a házasságban, és minden közösséghez való tartozáskor is.

Ezért van az, hogy az anyagi világban a szabadságát kereső ember visszaszálló módon éppen bezárja magát.

Például amikor egy közösség mellett elköteleződöm, látszólag megkötöm magam, de a közösség olyan lehetőségeket ad, amelyek megtapasztalására az el nem köteleződött embernek soha esélye sem lesz.

Amikor szerelembe esem, és igazán elköteleződöm, az lehet egyfajta: „szerelem, szerelem, átkozott gyötrelm” is, de lehet egyfajta olyan intimitás, egyfajta olyan érték megélése, olyan édes tapasztalat, amelyért érdemes küzdeni. Amelyért érdemes mindent vállalni, és amelyben igazán új lehetőségek, és igazán új világok tárulnak ki, mint amikor a népmeséink főhősei felmásznak az égig érő fára, és annak minden levelén egy-egy országot találnak.

Tulajdonképpen azt is mondhatnám, hogy ha valaki nem köteleződik el semmi vagy senki irányába, akkor sehol sem lesz igazán otthon. Ennél nagyobb hontalanság nincs is.

Én úgy látom, Kati és Gábor, hogy ti tudatosan kerestétek ezt a köteleket, és tudatosan köteleződtetek el. Látom, ahogy érzékenyen figyelitek egymást. Ahogy figyelembe akarjátok venni, mi a jó a másiknak. És ez maradjon is így, mert ha a másik kívánságát lesitek, a sajátotok is teljesülni fog.

A múlt hétvégén a szombat esti misén voltam, és biztos vagyok abban, hogy Lajos atya is pontosan erről beszélt a jó pásztor példabeszéd elemzésénél, miszerint is pontosan a kötelekeink elfogadása jelenti azt, hogy odaadom az életemet, hogy odateszem az életemet valami és/vagy valaki mellé, és ez így válik az Atyának tetszővé, mert ő ezt a parancsot adta számunkra.

Az olvasók között biztosan többen ismerik a közösségek himnuszaként is énekelt dalt, amely egy népdal dallamára íródott, eredetileg a Bokor mozgalom himnusza volt, talán most is az.

Miközben olvassátok, elgondolkodhattok, melyek a ti saját biztonságotokat és értékeiteket jelentő kötelekeitek. Amelyek lehetőséget adnak arra, hogy itthon legyél a világban, hogy biztonságban érezhesd magad, hogy ne találtassál könnyűnek, és hogy igazán szabadnak érezhesd magad!

Megkötöm magamat Isten kötelével,  
megtöltöm szívemet Ország igéjével,  
szabadságom, Uram, Néked visszaadom,  
csak a szeretetre formáld át tudatom!



Magamat megkötni gyenge vagyok, Uram,  
segítő kéz nélkül nehéz járnom utam.  
Atyám erősítsd meg testvéred a hitben,  
életem példázza: Szeretet az Isten.



Megkötöm magamat baráti kötéllel,  
testvéri közösség tartó erejével.  
Testvér, ha eloldnám kettős kötelémem,  
szembesíts magammal, légy felelős értem!

Jó lenne, ha a Háló-találkozókon is többször énekelnénk ezt, hiszen teljesen egyezik az értékrendünkkel, mély értelmű, tanító és egyszerűen szép is.

*Szeibert András*

## Nagyszülőség később

Egy friss, új érzés, melyre titokban évek óta vársz,  
egy állapot, melybe önkéntelenül belekerülsz,  
melyet – ha megérsz – ismét érted, hogy nem éltél hiába.  
Állapot és érdem!

Emlékezve saját nagyszüleidre, mind a négyre,  
életedre, amit tőlük közvetve kaptál,  
és most ugyanúgy továbbadhattál.

Ismerted a felmenőidet, és megismerheted növekvő  
maradékaidat.

Nagyszüleid unokája, unokáid nagyszülője, Te.  
Öröm és hála keveredik, a kis csodától megáll az ész.  
Valahol még középen állsz, élsz. Örömdben zenélsz.  
Szeretteidnek sokat érsz!

A sor elejére érsz, lassan Te is elmész...



2021. március 5-én elsőszülött lányunk, Boglárka egészséges  
fiúgyermeknek adott életet. Märle Márton Bence = Barci. Negyedrészen  
becskereki, bánási...

Már nemcsak szülők vagyunk! Hála Istennek!

*Schön György*



(kozterkep.hu)

---

## Impresszum

**Kiadja** a Háló Egyesület ([www.halo.hu](http://www.halo.hu))

**Főszerkesztő:** Széplaki Mária

**Olvasószerkesztő:** T. Kovács Péter

**Szerkesztők:** Kómár Katalin, Margitfalvy György, Szeibert András, Villányi Andrea

**Grafikák:** Olejnyik Ágnes

**Tördelés:** Jeney Johanna

**Nyomda:** Korrekt Nyomdaipari Kft., Budapest